

Základní škola a mateřská škola Rudoltice

Rudoltice 200, PSČ 561 25 Rudoltice

IČ: 61234125

Školní vzdělávací program

ŠKOLNÍ DRUŽINY

**Motto: „Jen se děti rozhlédněte,
co tu kolem kvítí kvete.“**

Obsah

Identifikační údaje	3
1. Cíl výchovy	4
2. Výchovně vzdělávací strategie (VVS)	4
3. Klíčové kompetence	5
4. Průřezová témata	7
5. Tematický plán	8
6. Popis materiálních, personálních, ekonomických a BOZP podmínek	10
7. Podmínky přijímání, průběh vzdělávání a ukončování vzdělávání ve školní družině	11
8. Spolupráce s rodiči	12
9. Spolupráce se základní školou	12
10. Projekty, exkurze, výlety	13

Identifikační údaje

Název školy: Základní škola a mateřská škola Rudoltice

Adresa školy: Rudoltice 200, 561 25 Rudoltice

Jméno ředitele: Mgr. Lenka Havlenová

Vychovatelky školní družiny: Marcela Krystlová DiS.

Soňa Prchlíková

Kontakty: +420 465 324 724

reditel@zsrudoltice.cz

IZO: 119000586

REDIZO: 600 104 532

IČO: 61234125

Zřizovatel: Obec Rudoltice, Rudoltice 95, 561 25 Rudoltice

IČO: 00279421

tel.: 602 615 316

e-mail: ivo.kolomy@tiscali.cz

starosta: Ivo Kolomý

Platnost dokumentu od: 1.9.2026

Podpis ředitele školy:

Razítko školy

1. Cíl výchovy

Výchova ke zdravému životnímu stylu, výchova k odpovědnosti za svou osobu, za své zdraví (výchova ke správným stravovacím návykům, zdravá skladba potravin, dodržování pitného režimu, dodržování odpovídajícího režimu dne, dodržování tělesné kultury, osobní hygieny, posilování tělesné zdatnosti, otužování, rozvíjení citové stránky osobnosti, posilování citových vazeb obohacování osobnosti estetickými zážitky, pěstování pracovních návyků a dovedností).

Posilování komunikačních dovedností tvořících základ sociálních dovedností (kultivace slovního i mimoslovního projevu, rozvíjení slovní zásoby a schopnosti ji přiměřeně používat, ale také schopnosti naslouchat, komunikace a uplatnění osobnosti ve skupině, komunikace v různých sociálních prostředích).

Zvyšování sociálních kompetencí – rozvíjení sociální orientace (pěstování potřebných a žádoucích vědomostí, dovedností a postojů v sociálních vztazích, vedoucí k odpovědnosti za své chování, k vlastní odpovědné životní cestě v síti společenských vztahů, posilování odpovědné participace na vytváření programu své sociální skupiny, vytváření schopnosti svobodně a zodpovědně řešit konkrétní životní situace na základě seberegulace, usilování o důvěryhodnost, pravdomluvnost a morální kvality, posilování schopnosti objektivně hodnotit své jednání a přijímat důsledky svého chování).

Výchova k odstraňování nedostatků v psychické regulaci chování-ovládání negativních citových reakcí, vypořádat se se stresem, překonávat náročné životní situace, nepodléhat jim, neboť hrou se můžeme cvičit v překonávání krajních situací, vyrovnávání se s nedostatky a neúspěchy, posilování autoregulačních systémů.

Schopnost najít své místo ve skupině a ve společnosti-poznání sebe samého pomůže objektivně zhodnotit šance uplatnění ve skupině, kladné hodnocení zvyšuje sebevědomí, posilované pozitivní myšlení je příznivé pro začlenění do skupiny, hledání a vytváření vlastní bezpečné sociální skupiny, její důvěryhodnost, stabilita, objektivní hodnocení činnosti každého člena.

Formování životních postojů-vytváření společensky žádoucích hodnotových orientací, vytváření základů právního vědomí, úcta k ověřeným hodnotám, porozumění, tolerance a schopnost i ochota pomoci, vytvoření vlastního sebevědomí a posilování schopnosti nepodléhat cizím negativním vlivům.

2. Výchovně vzdělávací strategie (VVS)

Obsah VVS je realizován v činnostech:

1. Jazyk a jazyková komunikace
2. Matematika a její aplikace
3. Člověk a jeho svět

4. Umění a kultura (činnosti literárně-dramatické, výtvarné a hudební)
5. Člověk a svět práce
6. Člověk a zdraví

3. Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- vědomě eliminuje rušivé podněty a vytváří si optimální podmínky pro učení
- vytváří si plán pro dosažení učebních cílů
- vytváří si jednoduchá kritéria pro vyhodnocování toho, co se naučil, a posléze je i používá
- zná jednoduché textové zdroje (učebnice, dětské encyklopedie, další knihy a časopisy) pro učení
- poznává cíl a smysl učení, umí posoudit vlastní pokrok
- podílí se na plánování, řízení a organizování vlastního učení

Kompetence k řešení problémů

- hledá různé varianty řešení problémů a vybírá mezi nimi
- nenechá se odradit případným neúspěchem a vytrvale směřuje k řešení
- přijímá odpovědnost za výsledek řešení problému
- ví, jakých chyb by se mohl dopustit při řešení problému

Kompetence komunikativní

- dešifruje význam piktogramů a sám je ve srozumitelné podobě tvoří
- rozpozná jednoduché případy manipulativní komunikace, zejména reklamy
- využívá ke komunikaci telefon (i mobilní)
- zná obvyklé české frazémy
- dokáže vyjádřit vlastní pocity při jednotlivých prožitcích

- umí komunikovat, ústně reprodukovat slova, naslouchat a porozumět ve vztahu k osvojeným tématům

Kompetence sociální a personální

- oceňuje své spolužáky ve skupině za dobrou práci
- při práci ve skupině se podělí o pomůcky a materiál
- přijme jednoduchou roli ve skupině (člen skupiny, časoměřič, mluvčí, ...)
- ví, jak řídit a organizovat činnost ostatních dětí ve skupině
- třídí a vyhledává v dostupných materiálech potřebné informace
- propojuje a využívá již dříve získané poznatky
- aktivně spolupracuje
- podílí se na utváření příjemné atmosféry
- přispívá k upevňování rodinných vztahů, využívá zkušeností a poznatků rodičů
- vytváří si pozitivní představy o sobě samém
- používá slovníky k získávání informací

Kompetence občanské a činnostní

- v krizové situaci ohrožující zdraví a život postupuje podle pokynů kompetentních osob
- aktivně se zapojuje do veřejně prospěšných a charitativních aktivit
- vnímá krásy přírody a cíleně o ni pečuje
- zná základní společenské normy chování

Kompetence pracovní

- po celou dobu práce udržuje své pracovní místo v pořádku
- vyhodnocuje výsledky své činnosti
- nebojí se říci „ano“ (nebojí se převzít odpovědnost za splnitelné úkoly)

- ví, jak si plánovat a organizovat své pracovní činnosti
- orientuje se v základních aktivitách

Kompetence k trávení volného času

- rozvíjí schopnost aktivního využívání volného času
- vytváří návyky pro udržení zdravého životního stylu
- vybírá přiměřené aktivity ke kompenzaci stresu
- vybírá vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní volný čas
- vyhledává a třídí informace k výběru vhodných aktivit
- rozvíjí své zájmy a záliby
- umí říci ne na nevhodné aktivity
- umí vhodně relaxovat
- rozvíjí a vede profesní orientaci, rozvíjí odbornost a nadání
- vede k seberealizaci, zvyšuje zdravé sebevědomí, prohlubuje sebereflexi

4. Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

Tematické okruhy – Osobnostní rozvoj. Sociální rozvoj. Morální rozvoj

Výchova demokratického občana (VDO)

Tematické okruhy – občanská společnost a škola. Občan, Občanská společnost a stát. Formy participace občanů v politickém životě. Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

Tematické okruhy – Evropa a svět nás zajímá. Objevujeme Evropu a svět. Jsme Evropané

Multikulturní výchova (MuV)

Tematické okruhy – Kulturní difference. Lidské vztahy. Etnický původ. Multikulturalita. Princip sociálního smíru a solidarity

Environmentální výchova (EV)

Tematické okruhy – Ekosystémy. Základní podmínky života. Lidské aktivity a životní prostředí. Vztah člověka k prostředí

Mediální výchova (MeV)

Tematické okruhy – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení. Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality. Stavba mediálních sdělení. Vnímání autora mediálních sdělení. Fungování a vliv médií ve společnosti. Tvorba mediálních sdělení. Práce v realizačním týmu

5. Tematický plán

Září: Naše škola, družina, naše obec, bezpečná cesta do školy a po jejím okolí.

Seznámení se školou, s družinou, seznámení se s dětmi, orientace ve škole a okolí, seznámení s bezpečnostními předpisy, s řádem a režimem ŠD. Základy hygieny a stolování, režim školní jídelny. Pohybové a seznamovací hry. Výtvarné zpracování zážitků z prázdnin. Učíme se jednoduchá říkadla, zpíváme pro radost, zájmová četba.

Říjen: Chutě a barvy podzimu.

Ochutnávka ovoce a zeleniny, sušení ovoce, výstavka plodin. Seznámení s tím, v čem nalezneme, jaké vitaminy. Na vycházkách sbíráme listí, malujeme či modelujeme ovoce, zeleninu. Všímáme si, jak vypadají listy a jaký tvar má koruna stromu, na kterém rostou. Využití přírodnin při výtvarných a rukodělných činnostech. Učíme se písničky s pohybem. Pozorujeme počasí a proměny v přírodě.

Listopad: Připravujeme se na zimu.

Výroba zvířátek z přírodních materiálů, jak se staráme o zvířata ve volné přírodě. Dramatizace jednoduché pohádky. Zajímavosti ze světa, četba z encyklopedií, knih a časopisů. Skupinové hry, rozvíjení vzájemných vztahů, individuality, podpora sebevědomí. Relaxace, poslech pohádek. Výroba světýlek, dýní. Pouštění draků, podzimní výzdoba.

Prosinec: Přijde Mikuláš, čert s andělem a Vánoce se blíží.

Zimní výzdoba prostor, tvorba postaviček Mikuláše, čerta, anděla různými technikami, vánoční zvyky a tradice, výroba přáníček, drobných dárků. Zdobení vánočního stromu, vánoční nadílka. Hry na sněhu, poslech a zpívání koled.

Leden: Didaktické hry.

Dárky pro budoucí prvňáky k zápisu. Jednoduchá origami, příprava výzdoby a masek na karneval. Pobyt venku a hry na sněhu, se sněhem, stavby ze sněhu. Pozorujeme přírodu, krmíme ptáky na krmítku.

Únor: Hry na sněhu a se sněhem.

Vyšlapávané obrazy, stavění sněhuláka, sportovní hry na sněhu (Pokud bude sníh). Máme rádi pohádky-poslech, dramatizace, kresba postav, modelování. Vyprávíme si o tradicích karnevalu a připravujeme vlastní karneval-společná akce ŠD. Hry podporující obratnost a postřeh.

Březen: Blíží se jaro.

Jarní výzdoba prostor, vycházky do probouzející se přírody. Knížka je můj kamarád-práce s knihou, četba, jak správně mluvit, jak si udělat uzel na jazyku při jazykolamech, hledání a doplňování rýmů. Jarní úklid, třídění stavebnic apod.

Velikonoce – pletení pomlázek, malování vajíček a výroba dalších velikonočních výrobků různými technikami, koledy.

Duben: Změny v přírodě.

Den Země – úklid v okolí školy, hřiště a u potoka. Co se mi líbí tam, kde žiju a co bych změnil. Jak mohu pomoci životnímu prostředí? Poznávání druhů ptáků podle vzhledu a hlasu.

Čarodějnický rej-hry a soutěže.

Květen: Den matek.

Co vše udělá maminkám radost-výroba přání a drobného dárku. Malování na chodníku. Skupinové hry ve třídě i venku. Pozorování změn v přírodě. Křídý, švihadla, pogo tyče, chůdy a míče.

Červen: Prázdniny se blíží.

Den dětí v ŠD-překvapení pro děti.

Léto je tady, těšíme se na prázdniny-bezpečný pobyt v přírodě, umíme se správně chovat, znalost pravidel společenského chování, pozdravení, podání ruky, umění naslouchat i odpovědět. Kreslení na prázdninové téma. Táborové hry v přírodě, úklid hraček ve školní družině. Hodnocení celoroční práce.

6. Popis materiálních, personálních, ekonomických a BOZP podmínek

Materiální podmínky, charakteristika, umístění a vybavení ŠD:

Školní družina je součástí Základní školy, nachází se v podkroví školy a v učebně v přízemí. Školní družina je školské zařízení výchovy mimo vyučování. Školní družina ve dnech školního vyučování tvoří pro děti přechod mezi výukou ve třídách a pobytem doma. Družina není pokračováním školního vyučování, pedagogická práce v ní má svá specifika a je výrazně odlišná od běžné vzdělávací praxe. Školní družina organizuje zájmové vzdělávání především pro děti přihlášené k pravidelné denní docházce. Činnost školní družiny se uskutečňuje formami zájmového vzdělávání / tematickou rekreační činností, pravidelnou výchovnou, vzdělávací a zájmovou činností, využitím otevřené nabídky spontánních činností /. Pracuje v kontextu dalších subjektů nabízejících aktivity výchovy mimo vyučování (zájmové kroužky ve škole). Je vymezena dobou bezprostředně po vyučování a odchodem dětí domů. Práce školní družiny je zcela samostatnou oblastí výchovně vzdělávací činnosti a řídí se specifickými požadavky a pravidly pedagogiky volného času.

O přijetí dítěte k činnosti školní družiny se rozhoduje na základě písemné přihlášky, její součástí je písemné sdělení zákonných zástupců dítěte o rozsahu docházky a způsobu odchodu dítěte z družiny. Rozhodnutí o přijetí nebo nepřijetí zájemce rozhoduje ředitelka. Počty přítomných žáků se během dne mění – odcházejí do kroužků či za dalším zájmovým vzděláváním, také doby odchody domů jsou různé. Oddělení se naplňuje do počtu 30 žáků od 1. do 5.ročníku. Družina je určena žákům prvního stupně základní školy. K pohybovým aktivitám družinové děti mohou využívat tělocvičnu, školní hřiště, obecní hřiště u domu čp.5 a park pod obecním úřadem. Dále pak mají možnost využívat počítačovou učebnu, kde je zaveden internet, interaktivní tabule, venkovní učebnu, zahradu mateřské školy a zahradu školy. Vždy dodržují pravidla bezpečnosti.

Stravování dětí probíhá ve školní jídelně. Pitný režim není zajištěn, je k dispozici kohoutková pitná voda. Materiální podmínky jsou dobré.

Zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků ve školní družině:

Při všech činnostech ŠD je třeba dodržovat obecně platné předpisy bezpečnosti a ochrany zdraví. Žáky je nutné poučit o bezpečnosti, předvídat a vyhledávat rizika při činnostech. Nezbytný je neustálý dozor vychovatelky.

Personální podmínky:

Školní družina má dvě oddělení, které vedou vychovatelky s odpovídajícím vzděláním.

Provozní doba školní družiny:

Provozní doba školní družiny je rozdělena na dvě části.

Ranní družina je od 6:30 do 7:40.

Odpolední družina je od 11:45 – 16:00.

Žáci přicházejí do ranní družiny postupně, samostatně po telefonickém spojení s vychovatelkou a kontrolou pomocí kamerového systému.

Odpoledne je po skončení družiny odvádí vychovatelky do šatny společně.

O přijetí dítěte k činnosti školní družiny se rozhoduje na základě písemné přihlášky, její součástí je písemné sdělení zákonných zástupců dítěte o rozsahu docházky a způsobu odchodu dítěte z družiny. Rozhodnutí o přijetí nebo nepřijetí zájemce rozhoduje ředitelka. Školní družina pracuje ve dvou odděleních. Počty přítomných žáků se během dne mění – odcházejí do kroužků či za dalším zájmovým vzděláváním, také doby odchodů domů jsou různé. Oddělení se naplňují do počtu 30 žáků. Družina je určena žákům prvního stupně základní školy. Prostředí školní družiny je vyzdobeno výtvarnými pracemi dětí a fotografiemi z různých akcí.

7. Podmínky přijímání, průběh vzdělávání a ukončování vzdělávání ve školní družině

Přijímání uchazečů:

1. Přihlašování a odhlašování žáků je prováděno na základě písemných žádostí zákonných zástupců žáka. Přihláška žáka je platná po dobu aktuálního školního roku.
2. O zařazení žáků do školní družiny rozhoduje ředitel školy. V případě, že počet přihlášek převyšuje kapacitu zařízení, budou žáci přijímáni dle následujících kritérií:
 - školní věk – od nejnižších ročníků,
 - dle data narození.

Průběh vzdělávání:

Rodiče nebo jiní zákonní zástupci žáka přihlášeného k pravidelné docházce do družiny sdělí rozsah docházky a způsob odchodu žáka z družiny vychovateli. Tyto údaje jsou zaznamenány na zápisním lístku. Omluvu nepřítomnosti žáka ve školní družině, odchylky od docházky žáka nebo pokud má žák odejít ze ŠD jinak či s jinou osobou, než je obvyklé a je uvedeno na zápisním lístku, sdělí zákonný zástupce tuto skutečnost vychovateli písemně dle vzoru dostupného na stránkách školy. Předem známou nepřítomnost žáka v družině zákonný zástupce oznámí písemně.

V docházkovém sešitě je zaznamenáván ranní příchod žáka do ŠD. Do školní družiny přicházejí žáci po skončení vyučování pod vedením učitelek nebo vychovatelek. Pokud ostatní třídy končí později, předá žáky vychovatelce do školní družiny učitelka, která vyučovala poslední hodinu.

Žák bez vědomí vychovatelky oddělení školní družiny neopouští. Za žáka, který byl ve škole a do ŠD se nedostavil, vychovatelka neodpovídá. Doba pobytu žáka ve ŠD se řídí údaji uvedenými na zápisním lístku. Ve ŠD se žák řídí pokyny vychovatelek, vnitřním řádem školní družiny.

Ukončení vzdělávání:

1. Ukončení vzdělávání ve školní družině končí uplynutím školního roku.
2. V průběhu školního roku může být vzdělávání písemným odhlášením žáka ze školní družiny, případně vyloučením.
3. Žák může být vyloučen ze školní družiny, pokud opakovaně narušuje vnitřní řád školní družiny, případně za žáka není zaplacen poplatek. Ředitel školského zařízení může rozhodnout o jeho vyloučení od prvního dne měsíce, který následuje po termínu, ve kterém měl být poplatek uhrazen.

8. Spolupráce s rodiči

1. Umožnit rodičům podílet se a spolurozhodovat na dění v ŠD, účastnit se různých akcí a programů.
2. Pravidelně informovat rodiče o chování dětí, domlouvat se na společném postupu při jejich výchově a vzdělání.
- 3.. Získávat od rodičů znalosti a poznatky o dítěti, problémy řešit mezi vychovatelem a rodičem, jednat s rodiči taktně, ohleduplně a diskrétně.
4. Nabízet rodičům podněty, inspiraci (nástěnky – výtvarné práce).
5. Pravidelné se podílení na akcích organizovaných školou: Den otevřených dveří, ...

9. Spolupráce se základní školou

1. Zachovávat vzájemné pochopení a respekt učitele a vychovatele.
2. Pořádat společné akce ŠD + ZŠ.
3. Spolupracovat s třídními učitelkami při výchovně-vzdělávacím programu.

10. Projekty, exkurze, výlety

Pro děti je každý rok připravován zážitkový den.

Dle plánu školy zpracovává projekty na aktuální téma.

Ředitelka: Mgr. Lenka Havlenová